

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 170/2010-68

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. októbra 2011 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Ľudmily Gajdošíkovej a Jána Lubyho o sťažnosti mal. R. K., a mal. R. K., zastúpených ich zákonnou zástupkyňou Ing. J. K., a M. K., všetci bytom K., Ing. Z. K., K., a Ing. J. K., K., všetkých právne zastúpených advokátkou JUDr. A. K., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009, za účasti Okresného súdu Košice I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo mal. R. K., mal. R. K., M. K., Ing. Z. K. a Ing. J. K. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Košice I č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 a uznesenie Okresného súdu Košice I č. k. 27 Er 1013/2004-375 z 2. marca 2011 zrušuje a veci mu vracia na nové konanie a rozhodnutie.

3. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť mal. R. K., mal. R. K., M. K., Ing. Z. K. a Ing. J. K. trovy konania v sume 976,32 € (slovom deväťstosedemdesiatšesť eur a tridsaťdva centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet ich právnej zástupkyne advokátky JUDr. A. K., K.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2010 doručená sťažnosť mal. M. K., (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“), mal. R. K., (ďalej aj „sťažovateľ v 2. rade“), mal. R. K., (ďalej aj „sťažovateľ v 3. rade“), zastúpených ich zákonnou zástupkyňou Ing. J. K., K. (ďalej aj „sťažovateľ vo 4. rade“), Ing. Z. K., K. (ďalej aj „sťažovateľ v 5. rade“), a Ing. J. K., K. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), všetkých právne zastúpených advokátkou JUDr. A. K., K., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 21 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 o schválení príklepu vydržateľovi v exekučnom konaní.

Sťažovatelia svoju sťažnosť odôvodňujú tým, že okresný súd konal v exekučnom konaní sp. zn. 27 Er 1013/2004 na základe nezákonného právneho stavu, pričom sa v konaní dopustil viacerých procesných pochybení. Exekučný súd totiž podľa sťažovateľov konal podľa „nezákonného katastrálneho zápisu“. Na základe rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 30 C 472/02 z 10. septembra 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 336/04 z 15. februára 2005 bolo určené,

že darovacia zmluva, ktorou previedli sťažovatelia vo 4. a 5. rade vlastnícke práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 1994, k. ú. B., na svoje maloleté deti (vrátane t. č. už plnoletého syna M.), je voči žalobcom, odporujúcim tento právny úkon, neúčinná. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že *„Po úspešnom odporovaní právnomu úkonu vlastnícke právo zotrúva naďalej a to voči všetkým subjektom, nie len voči oprávneným v konkrétnom exekučnom konaní... Oprávnení si iba môžu z takého majetku uspokojiť svoje práva, bez toho, aby došlo k zmene vlastníckeho práva vlastníka z neúčinného úkonu voči nim. ... Máme za to, že vlastnícke právo buď je, alebo nie je a nemôže platiť iba voči niekomu.“* Sťažovatelia sa o podľa nich nezákonnom zápise do katastra nehnuteľností dozvedeli až po doručení exekučného príkazu, upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľností a upovedomenia o čase a mieste oceňovania nehnuteľností 30. júna 2005.

V dôsledku týchto skutočností podal 11. júla 2005 Ing. Z. K. návrh na odklad exekúcie a na zastavenie exekúcie, ktorým okresný súd uzneseniami sp. zn. 27 Er 1013/2004 z 28. septembra 2005 a 29. septembra 2005 nevyhovel. Naopak, uznesením sp. zn. 27 Er 1013/2004 z 24. októbra 2005 okresný súd schválil príklep udelený vydražiteľovi R. V. na dražbe konanej 26. augusta 2005 vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 1994.

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 27 Er 1013/2004 z 24. októbra 2005 o schválení príklepu vydražiteľovi v exekučnom konaní bolo predmetom konania pred ústavným súdom vedeného pod sp. zn. II. ÚS 83/06 z hľadiska namietaného porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 83/06-47 zo 7. júla 2006 o namietanom porušení práv sťažovateľov a zrušil uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Nepripustnosť exekúcie zakladala podľa sťažovateľov skutočnosť, *„že exekvovaná nehnuteľnosť nebola vo vlastníctve povinného a súčasne konanie trpelo viacerými procesnými vadami“*. Zároveň sťažovatelia podali 11. júla 2005 návrh na opravu chýb v katastrálnom operáte, na základe ktorého začalo správne konanie o opravu zápisu pod

č. X 128/05, ktoré do podania sťažnosti nebolo napriek viacerým podaniam urgujúcim postup v konaní právoplatne skončené.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že «Súčasne bežalo konanie o opravu chyby v katastrálnom operáte, kde správa katastra K. opravila zápis, ktorým nezákonne, na základe rozsudku o neúčinnosť právneho úkonu darovania nehnuteľnosti (s rozostavanou stavbou), za vlastníkov zapísala darcov - sťažovateľov v 4. a 5. rade (Ing. Z. K. a Ing. J. K.) a opravu vykonala tak, že správne (znovu) zapísala sťažovateľov v 1. - 3. rade (ich maloleté deti). Nesprávne však na tomto liste vlastníctva, znejúcom na meno maloletých vlastníkov, ponechala zápisy, prináležiace ináč len pre zápis na nehnuteľnosť povinného (ale nie tretej osoby) a aj to na podklade neaktuálnych exekučných listín, ktoré boli neskôr exekútorom nanovo vydané. Takto v časti informatívnej poznámky sú u maloletých sťažovateľov zapísané Upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti Ex 130/2004-72, znejúce na meno povinného a v časti C: Ťarchy: Exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti Ex 130/2004-73, Exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva Ex 130/2004-74, obe znejúce na mená povinného, ktoré listiny boli vydané v exekučnom konaní pred vydaním citovaného nálezu ústavného súdu, kedy nehnuteľnosť bola nesprávne zapísaná na mená sťažovateľov v 4. a 5. rade, o ktorej veci sa vykonáva samostatné konanie na Krajskom súde v Košiciach, pod sp. zn. 1S/25/06.

Udávame to v súvislosti, že exekútor počas celej exekúcie využíva tento nezákonný zápis, ktorým zaťažuje nehnuteľnosť, ktorá nebola predmetom darovacej zmluvy a navodzuje stav oprávnenia jej dražby - kde sa aj deklarováním tejto dielčej skutočnosti budí dojem nadobudnutia tejto nehnuteľnosti predmetnou neúčinnou darovacou zmluvou. Takto sa účelovo stiera rozdiel medzi tým, čo bolo predmetom neúčinnnej darovacej zmluvy, a čo nie, čo sa získalo samostatným úkonom - dostavbou a kolaudáciou sťažovateľmi v 1. - 3. rade, ako zákonnými stavebníkmi, v zmysle ich takéhoto procesného postavenia v stavebnom konaní, podľa Rozhodnutia Mestskej časti K., zo dňa 14. 3. 2003, sp. zn. Výst. 191/03-Pá, 2051 sekr., o ktorom majetku už ale nemožno hovoriť, že ušiel z majetku dlžníka v zmysel §42 b Občianskeho zákonníka.

Súčasne poukazujeme na ďalšiu nezákonnosť, ktorou sa rovnako dielčo stiera rozdiel medzi majetkom získaným neúčinnou darovacou zmluvou a majetkom získaným už

samostatným konaním sťažovateľov v 1. -3. rade, kde na označenom liste vlastníctva (použitom ako podklad do dražby podľa §42b Občianskeho zákonníka), je v časti titulu nadobudnutia exekvovanej nehnuteľnosti označená predmetná darovacia zmluva a Uznesenie OS Košice I, 27Er 1013/04, Ex 130/04 - aj keď nie je bližšie špecifikované - ide o Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa 10. 11. 2006, sp. zn. 27Er 1013/04, Ex 130/04, ktorým súd neschválil príklep po zrušení a vrátení vecí citovaným nálezom ústavného súdu. Teda ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva je uvedené rozhodnutie o neschválení príklepu (ktorý takýto vznik vlastníckeho práva zákon nepozná), ale svedčí to o absolútnej neznalosti veci a práva, pretože maloletí sťažovatelia túto nehnuteľnosť nielenže nemohli získať titulom uznesenia o zrušení príklepu, pre absurdnosť takéhoto titulu nadobudnutia vlastníctva, ale ju získali na základe rozhodnutia o pridelení súpisného čísla, ako stavebníci, ako to je uvedené v predmetnom liste vlastníctva, zo dňa 2. 3. 2001, v zmysle citovaného rozhodnutia stavebného úradu, ktorý zápis sa „vytratil“ a namiesto neho sa zapísalo citované uznesenie exekučného súdu, ktoré sa zapísalo po tom, čo kataster opravil svoj nezákonný zápis, ktorým nehnuteľnosť prepísal na ich rodičov a aj takto dielčo sa navodzuje a mátie stav, že predmetnú nehnuteľnosť „získali“ maloletí sťažovatelia neúčinnou darovacou zmluvou, ktorá je ako iba jediný relevantný titul zapísaná na liste vlastníctva. A takto zmätočne a nezákonne sa vedie celá predmetná exekúcia. ...

Predmetné listiny opakovane neobsahujú označenie maloletých sťažovateľov, ako účastníkov tohto konania. Procesné postavenie účastníka konania musí byť z úradnej listiny bez pochyb zrejme, zreteľné a určité, aby ho vedel priradiť k príslušným procesným právam a povinnostiam a navyiac, pokiaľ sa jedná o maloleté deti. ...

Návrhom zo dňa 29. 5. 2007, požiadal sťažovateľ v 4. rade o čiastočné zastavenie predmetnej exekúcie - v časti jej výkonu predajom predmetnej nehnuteľnosti, aj z tu udávaných dôvodov a z tohto, návrhom zo dňa 29. 5. 2007 aj o odklad exekúcie. Obdobne tak učinili sťažovatelia v 1. - 3. a 5. rade, podnetom o čiastočné zastavenie exekúcie, zo dňa 30. 5. 2007, v ktorej súčasne požiadali o vymedzenie a definovanie ich procesného postavenia, ktoré im nebolo bez pochyb zrejme. O tomto návrhu a podnete na čiastočné zastavenie exekúcie, nebolo doposiaľ rozhodnuté (rozhodnuté bolo o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie, podaného sťažovateľom v 4. a 5. rade, nie však sťažovateľmi v 1. - 3. rade a nie o čiastočnom zastavení, čo udávam nižšie). ...

Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 3. 8. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004-184, Ex 130/2004, bol zamietnutý návrh povinného, zo dňa 29. 5. 2007 a návrh J. K., zo dňa 30. 5. 2007 na zastavenie exekúcie. Rovnako bol zamietnutý aj návrh povinného na odklad exekúcie zo dňa 29. 5. 2007.

Proti citovanému rozhodnutiu podali sťažovatelia v 1. - 5. rade odvolanie, zo dňa 13. 9. 2007, v ktorom vytkli hmotnoprávne a procesnoprávne pochybenia, ako aj skutočnosť, že súd rozhodoval na základe neaktuálnych podkladov. Súd opakovane nevzal do úvahy našu námietku, že predmetom dražby nemôže byť majetok nad rámec §42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, teda nad rámec toho, čo ušlo z majetku dlžníka.

Exekučný súd o. i. v tomto rozhodnutí udáva, že je irelevantné, že v čase darovania a určenia neúčinnosti právneho úkonu bol dom zapísaný ako rozostavaná stavba bez súpisného čísla, a teda to nebráni tomu, aby sa dražil rodinný dom. Tento zápis považuje akoby za nejakú chybu, kde iba nedopatrením sa existujúci rodinný dom zapísal ako rozostavaná stavba a neberie ohľad na to, že v čase darovania tento dom neexistoval, nebol predmetom darovacej zmluvy, čo je práveže najpodstatnejšia právna okolnosť v tejto veci a nie irelevantná skutočnosť. Čo sa týka rozporu výmier parciel, uvedených v darovacej zmluve a dražených, tieto rovnako neboli pre súd podstatné. ...

Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 19. 7. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004-180, Ex 130/2004, nepripustil advokátku JUDr. A. K. ako právnu zástupkyňu mal. M. K., mal. R. K. a mal. R. K. ...

Proti tomuto uzneseniu podali sťažovatelia v 1.-5. rade odvolanie, zo dňa 17. 10. 2007.

Podstatou zrušenia právneho zastupovania advokátkou bola skutočnosť, že táto skutočne hájila práva maloletých detí, ktoré hájenie ustanovením kolízneho opatrovníka fakticky zaniklo. Ustanovený orgán nemá žiadne odborné predpoklady na bránenie ich práv v tak náročnom konaní, ako je predmetné a nie je oprávnený ani zvoliť pre maloletých kvalifikované zastupovanie. Skutočný účel ochrany práv maloletých účastníkov konania zanikol (avšak máme za to, že práve toto bol účel zrušenia právnej zástupkyne).

Primárnym nedostatkom však bola skutočnosť, že sťažovatelia v 3. a 4. rade nemali žiadnu vedomosť o ustanovení kolízneho opatrovníka ich maloletým deťom, v ktorom konaní

by sa mohli relevantne brániť a túto okolnosť sa prvýkrát dozvedeli zo zmienky o nej v citovanom uznesení o nepripustení advokátky.

Na základe tejto skutočnosti právna zástupkyňa sťažovateľov v 1.-5. rade zistila, že exekučný súd aj skutočne vydal Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa 6. 2. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004, o ustanovení kolízneho opatrovníka mal. K., ktoré nedoručil sťažovateľom v 4. a 5. rade, ako ich rodičom, čím bez ich vedomia „právoplatne“ rozhodol o právach ich detí. ...

Bez preverenia skutočnosti, či kolízny opatrovník bol ustanovený v súlade so zákonom konštatuje (na str. 5 uznesenia), že uznesenie o jeho ustanovení - Uznesenie 27 Er 1013/2004-152, zo dňa 6. 2. 2007 nadobudlo právoplatnosť. Z objektívnych okolností však bolo zrejmé, že nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, pretože nebolo doručené rodičom. Takto sa v právoplatnom rozhodnutí, proti ktorému niet opravného prostriedku, deklaruje zrejmá nezákonná skutočnosť.

K samotnému meritu ohľadne možnosti dražiť majetok povinného nad rámec §42b ods. 4 Občianskeho zákonníka odvolací súd rozhodol, že u rozostavanej stavby a rodinného domu sa jedná o totožnú vec - teda nie je rozhodujúce, že v čase uzavretia odporovanej (neúčinnnej) darovacej zmluvy stavba nebola dokončená a nemala vlastné súpisné číslo, a preto námietka, že dražená nehnuteľnosť nie je totožná s nehnuteľnosťou, ktorá bola neúčinne darovaná, je irelevantná. Napriek tomu, že ústavný súd v citovanom náleze poukazoval aj na tento nedostatok.

Máme za to, že úvaha o individualizácii stavby je správna, no nie vo vzťahu k predmetnej exekučnej veci ohľadne rozsahu dražby, pretože rozsah - masa majetku, ktorú je možné dražiť, je osobitne upravená v §42b ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Doposiaľ súd nerozhodol o návrhu sťažovateľa v 5. rade a podnete sťažovateľov v 1. - 3. a 5. rade o čiastočné zastavenie exekúcie, pretože vychádzajúc výroku citovaných rozhodnutí je zrejmé, že rozhodoval o zastavení (celej) exekúcie, ktorý návrh a podnet sťažovateľov znel na jej čiastočné zastavenie.

Dňa 26. 1. 2009 bolo právnej zástupkyňi sťažovateľov v 1. - 5. rade doručené Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa zo dňa 14. 1. 2009, sp. zn. 27Er 1013/2004-263, ktorým neschválil príklep udelený vydražiteľovi R. V., na dražbe konanej dňa 17. 9. 2007 na exekvovanej nehnuteľnosti (vycitovanej podľa Dražobnej vyhlášky, zo dňa 16. 8.

2007). Dôvodom bola skutočnosť, že Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa 6. 2. 2004, sp. zn. 27Er 1013/2004-152, nebolo doručené príslušným osobám (zrejme mal súd na mysli rodičov, aj keď to zreteľne nedefinoval, pretože iným osobám, okrem Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, K., ktorému doručil dňa 6. 3. 2007, nebolo treba doručovať). Súd mal správne za to, že v tomto štádiu konania nemožno s ustanoveným kolíznym opatrovníkom konať, až pokiaľ uznesenie nebude riadne doručené.

Tento správny názor mal paradoxne napriek tomu, že sám rozhodol o neschválení príklepu za situácie, kedy ani v tomto štádiu konania nebol maloletým ustanovený kolízny opatrovník, a keďže neboli zastúpení ani rodičmi, ani deťmi, neboli zastúpení nikým, napriek čomu konal a vydal toto uznesenie o neschválení príklepu (aj tu sa odráža zmätočnosť, ktorá vyplýva z toho, že vo veci sa konalo o rôznych skutočnostiach t.p.v. živelne bez toho, aby sa najprv právoplatne rozhodlo o ustanovení opatrovníka, pretože pokiaľ ho deti mali mať tak, ako bolo vydané uznesenie o jeho ustanovení, museli ho mať v každom okamihu konania a teda aj pri rozhodovaní o schválení tohto príklepu). Ďalšia zmätočnosť je v tom, že súd v rozhodnutí o neschválení príklepu argumentuje nedoručením tohto uznesenia o ustanovení opatrovníka, zo dňa 6. 2. 2007, príslušným osobám, pričom podľa právoplatného uznesenia Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 24. 6. 2008, sp. zn. 11CoE/47/2007-248, 11CoE 49/2007, je toto uznesenie právoplatné.

Aj keď okresný súd tu správne konštatuje, že toto uznesenie nemôže byť právoplatné, pretože nebolo doručené, je však v rozpore s uznesením Krajského súdu, ktorý ho deklaruje za právoplatné. Dve právoplatné rozhodnutia súdu sú v absolútnom protiklade o tak podstatnej okolnosti, ako sú práva maloletých detí. Opakovane jedna zmätočnosť prekrýva druhú. Bolo by zaujímavé zistiť, ako tu práva maloletých sťažovateľov hájil kolízny opatrovník - ktorý má túto povinnosť zo zákona, pokiaľ súd mal za najpodstatnejšie odňať im právnu zástupkyňu, ktorá evidentne, ako jediná v tomto konaní, aj skutočne ich práva chránila. Pravdou je to, že kolízny opatrovník (aj keď v ďalšom konaní jeho ustanovenie budilo dojem právoplatnosti), nevykonával pre ochranu práv maloletých sťažovateľov vôbec nič, ani len formálne nereagoval na žiaden úkon.

Výsledkom tejto zmätočnosti je to, že súd rozhodol o príklepe napriek tomu, že sám konštatuje nemožnosť konať v štádiu bez kolízneho opatrovníka. Z úvodu uznesenia v časti označenia účastníkov vyplýva, že maloletí sťažovatelia nie sú nikým zastúpení, pretože nie

sú zastúpení ani advokátkou, avšak v skutočnosti ani Úradom, napriek tomu, že tento je vycitovaný ako ich kolízny opatrovník, pretože sám súd správne skonštatoval, že jeho ustanovenie nieje právoplatné, keďže nebolo doručené príslušným osobám.

Uvedený nedostatok spôsobuje vadu v konaní, ktorú mal súd zhliadnuť podľa §103 O. s. p., túto mal napraviť, a keďže sa tak nestalo, rozhodnutie je v rozpore so zákonom, pretože maloletí účastníci (aj) v časti konania o schválení príklepu neboli riadne zastúpení. (Takéto rozhodnutie nemohlo byť podkladom pre nasledujúcu tretiu dražbu). ...

Po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia o neschválení príklepu, bolo dňa 26. 1. 2009, právnej zástupkyňi sťažovateľov v 1. - 5. rade, doručené Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa zo dňa 6. 2. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004 (bez označenia čísla listu rozhodnutia), o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletým sťažovateľom v 1.-3. rade.

Rozhodnutie bolo vydané v rozpore so zákonom, pretože bolo vydané v konaní „Er“, kde pri ustanovení kolízneho opatrovníka podľa §31 ods. 2 Zákona o rodine, ktoré konanie je vecou starostlivosti o maloletých, sa postupuje podľa §88 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Pre súdne konanie ustanovuje opatrovníka maloletému dieťaťu súd príslušný na konanie vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých a nie procesný súd, ktorý je príslušný rozhodovať o exekučnej veci. V danom prípade nebola splnená podmienka §88 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ani v časti obvodu súdu (deti majú bydlisko v obvode súdu K.), a ani v časti súdu príslušného na konanie vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých „P“.

Z uvedeného dôvodu, odvolaním sa na procesnú vadu rozhodnutia (ktorú je povinný zhliadnuť súd aj bez návrhu), podali sťažovatelia v 4. a 5. rade odvolanie, zo dňa 3. 2. 2007.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 3. 3. 2009, sp. zn. 3CoE/57/2009-269, zrušil Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa zo dňa 6. 2. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004. ...

Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa zo dňa 24. 4. 2009, sp. zn. 27Er/1013/2004-274, bol ustanovený kolízny opatrovník maloletým sťažovateľom v 1.-3. rade. Rozhodnutie bolo doručené sťažovateľke v 5. rade a právnej zástupkyňi sťažovateľov v 1.-5. rade, aj keď sťažovateľka v 5. rade mala právnu zástupkyňu. Sťažovateľka v 5. rade, keďže mala právnu zástupkyňu, ktorej sa doručujú rozhodnutia, nevenovala tomuto pozornosť a neinformovala o tom právnu zástupkyňu a tak jej márne uplynula lehota

na odvolanie. Až po doručení tohto uznesenia právnej zástupkyňi sa učinilo odvolanie, avšak iba za povinného, kde sťažovateľke už lehota uplynula.

Nakoľko rozhodnutie trpelo rovnakou vadou, jeho vydaním nepríslušným súdom, ale aj ďalším nedostatkom, bolo proti nemu podané odvolanie, zo dňa 23. 6. 2009.

Dňa 4. 9. 2009 bola právnej zástupkyňi sťažovateľov v 1. - 5. rade (za ktoré všetky osoby sa relevantne stále považovala za právnu zástupkyňu), v jednom vyhotovení, doručená Dražobná vyhláška, zo dňa 13. 8. 2009, sp. zn. Ex 130/2004-155 AA, o vyhlásenie dražby nehnuteľností na deň 16. 9. 2009.

Nebol dodržaný postup podľa § 149 EP a o termíne pokračovania v dražbe neboli sťažovatelia v 1. - 5. rade upovedomení aspoň 15 dní vopred. Keďže išlo o procesnú podmienku konania, na túto mal exekučný súd v zmysle §103 O. s. p. poriadku prihliadať ex offo, aj bez namietania tejto skutočnosti účastníkmi konania.

V dražobnej vyhláške je ako predmet dražby opakovane označená nehnuteľnosť-na LV, okres KE IV, k. ú. B., záhrada o výmere 452 m², zastavaná plocha o výmere 148 m², rodinný dom. Ako vlastníci tejto nehnuteľností sú uvedení sťažovatelia v 1. - 3. rade v pomere 1/3, ktoré vlastnícke právo získali od sťažovateľa v 4. a 5. rade darovacou zmluvou, ktorej však bolo oprávnenými v exekučnom konaní úspešne odporované, v zmysle čoho sa pre nich stala predmetná darovacia zmluva neúčinná.

Opakovane sa tu zavádza a podsúva nepravdivá skutočnosť, pretože sťažovatelia v 1.- 3. rade nezískali vlastnícke práva k označenej nehnuteľnosti (táto neušla z majetku dlžníka), ale získali (ušla) iba rozostavanú stavbu bez súpisného čísla, a pozemky o iných výmerách, ako sa tu deklarujú a teda získali parc. č... - 478 m², parc. č... - rozostavaná stavba o výmere 122 m². Preto predmetom dražby nemôže byť označená nehnuteľnosť, pretože táto nie je predmetom darovacej zmluvy, na ktorú skutočnosť už ústavný súd výslovne poukázal.

Exekútor nevykonal ani nové ocenenie v zmysle § 139 EP, ktoré ohodnotenie spred dvoch rokov, po nástupe krízy a zmeny cien na trhu s nehnuteľnosťami, nezodpovedalo reálnej cene nehnuteľnosti. Pre účely hodnoty nehnuteľnosti bol použitý vyššie označený znalecký posudok, získaný v hrubom rozpore so zákonom, po násilnom vlámaní sa do nehnuteľnosti maloletých.

Podaním, zo dňa 17. 9. 2007, podali sťažovatelia v 1. - 5. rade námietky proti tejto dražbe, z dôvodu, že im dražobná vyhláška bola doručená v rozpore so zákonom, ako aj z dôvodu nezákonnosti samotnej dražby. Poukázali na skutočnosť, že predmetom dražby bola iná nehnuteľnosť, než ktorá bola predmetom darovacej zmluvy a teda že došlo ku dražbe v rozpore s §42b ods. 4 Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázali na skutočnosť, že bol použitý znalecký posudok získaný v rozpore so zákonom, že konanie trpí ďalšími procesnými vadami, súvisiacimi s ustanovením kolízneho opatrovníka, o ktorom nebolo právoplatne rozhodnuté (a rovnako nebolo právoplatne rozhodnuté o uznesení o nepripustení JUDr. A. K. ako advokátky maloletých sťažovateľov). Dôkaz: Námietky, zo dňa 17. 9. 2009

Podaním, zo dňa 9. 10. 2009 učinili sťažovatelia v 1.-5. rade, žiadosť o rozhodnutie vo veci ich návrhu, zo dňa 29. 5. 2007 a podnetov, zo dňa 30. 5. 2007 o čiastočné zastavenie exekúcie, o ktorej nebolo doposiaľ rozhodnuté (ako udávame vyššie, rozhodnuté bolo iba o zamietnutí návrhu na zastavenie celej exekúcie, uznesením OS Košice I, zo dňa 3. 8. 2007, sp. zn. 27Er 1013/2004-184, Ex 130/2004 v spojení s uznesením KS v Košiciach, zo dňa 14. 6. 2008, sp. zn. 11CoE/47/2007-248, 11CoE 49/2007). ...

- bol schválený príklep udelený vydražiteľovi D. P., na dražbe konanej dňa 16. 9. 2009, na nehnuteľnosti v ňom citovanej,

- námietky proti udeleniu príklepu boli zamietnuté,

- podanie povinných zo dňa 9. 10. 2009 týkajúce sa zastavenia exekúcie zamietla.».

Sťažovatelia namietajú tieto vady konania:

«- po právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Košice I, zo dňa 14. 1. 2009, sp. zn. 27Er 1013/2004-263 o neschválení príklepu, exekútor nepostupoval podľa § 149 EP, pretože pri doručení dražobnej vyhlášky nedodržel stanovenú lehotu 15 dní

- exekútor konal na základe listín (Upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, zo dňa 15. 5. 2007 a nasledujúce, vymenované vyššie v bode 1/-4/), v ktorých nie sú poňatí ako účastníci maloletí sťažovatelia, a nie je zrejmé ich procesné postavenie

- dražobná vyhláška zo dňa 13. 8. 2009 bola doručená právnej zástupkyňi iba v jednom vyhotovení, aj keď zastupovala 5 účastníkov s rôznymi procesnými postaveniami

- pokiaľ maloletí sťažovatelia mali byť podľa názoru exekučného súdu zastúpení kolíznym opatrovníkom, potom Upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti zo dňa 15. 5. 2007, nebolo doručené kolíznemu opatrovníkovi, pretože doručenie mu tohto dňa 25. 7. 2007, kedy nebol právoplatne ustanovený, je irelevantné

- pokiaľ maloletí sťažovatelia mali byť podľa názoru exekučného súdu zastúpení kolíznym opatrovníkom, potom Upovedomenie o oceňovaní nehnuteľností, zo dňa 23. 5. 2007, nebolo doručené kolíznemu opatrovníkovi, pretože doručenie mu tohto dňa 9. 8. 2007, kedy nebol právoplatne ustanovený, je irelevantné

- maloletí sťažovatelia neboli počas celého konania zastúpení, kde súd buď s nimi konal bez akéhokoľvek zastúpenia (ako v Uznesení Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 8. 7. 2009, sp. zn. 3CoE/171/2009-285 - paradoxne v ktorom sa konštatuje zákonná potreba zastúpenia maloletých účastníkov), alebo s nimi konal v zastúpení kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, K., ktorý nebol právoplatne ustanovený, a keďže nekonal s advokátom a ani s rodičmi, deti neboli zastúpené nikým (ako v Uznesení Okresného súdu v Košiciach, zo dňa 19. 7. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004-180, Ex 130/2004, v Uznesení Okresného súdu v Košiciach, zo dňa 3. 8. 2007, sp. zn. 27Er/1013/2004-184, Ex 130/2004, v Uznesení Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 24. 6. 2008, sp. zn. 11CoE/47/2007-248, 11CoE 49/2007, v Uznesení Okresného súdu v Košiciach, zo dňa 14. 1. 2009, sp. zn. 27Er/1013/2004-263, v Uznesení Okresného súdu Košice I, zo dňa 16. 11. 2009, sp. zn. 27Er/1013/2004-297)

- súd nedoručil právnej zástupkyňi sťažovateľov v 1.-5. rade Uznesenie Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 8. 7. 2009, sp. zn. 3CoE/171/2009-285, napriek čomu ho považoval za právoplatné a tým aj za právoplatné ustanovenie kolízneho opatrovníka

- súd použil do konania znalecký posudok získaný v hrubom rozpore so zákonom, pretože do nehnuteľnosti maloletých sťažovateľov vstúpil násilím bez právneho titulu, ktoré osoby nemajú povinnosť podľa § 138 ods. 2 EP, navyiac za stavu absencie upovedomenia ich o tejto skutočnosti, čím porušil právo na nedotknuteľnosť ich obydlia a obydlia ich matky, ktorá tam bývala

- súd sa nevysporiadal s vypořiadanim bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľov v 1.-5. rade, ktorá okolnosť mala právny význam jednak vo vzťahu k ich podielom, ako aj vo vzťahu existencie kolízie voči maloletým účastníkom

- keďže v skutočnosti uznesenie o ustanovení opatrovníka nie je právoplatné, súd nekonal s maloletými deťmi v zastúpení ich rodičov (a nimi zvolenej advokátky), odňal rodičom rodičovské práva na zastupovanie ich detí a deťom práva na byť zastúpení rodičmi, ako aj právo na právneho zástupcu, porušil právo na ochranu súkromného a rodinného života a právo na právnu pomoc

- súd nekonal so zákonnými zástupcami maloletých sťažovateľov a právoplatne neustanovil ani kolízneho opatrovníka, odňal deťom zákonné právo a porušil povinnosť, aby boli v konaní vôbec zastúpené

- súd rozhodol o schválení príklepu napriek tomu, že maloletí účastníci neboli v časti exekučného konania nikým zastúpení

- súd rozhodol o schválení príklepu napriek tomu, že nebolo právoplatne rozhodnuté o časti konania a to o nepripustení advokátky

- súd rozhodol o schválení príklepu za stavu, keď pred tým nerozhodol o námietkach proti príklepu na dražbe

- exekútor vydražil nehnuteľnosť a súd schválil príklep v rozpore s §42b Občianskeho zákonníka a vydražil nehnuteľnosť vo vlastníctve maloletých sťažovateľov, ktorú nezískali neúčinným právnym úkonom

- Opakovane došlo ku dražbe iných nehnuteľností, ako tých, ktoré boli predmetom darovacej zmluvy a mohli byť predmetom dražby, kde sa z bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľov v 4. a 5. rade vydražila vec, ktorú nielenže nikdy nevlastnili a ktorá preto nemohla ujsť z majetku dlžníka, ale ktorá ani neexistovala čo už len v čase trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva, v ktorom pre účinky oprávnených, podľa exekútora a súdu, „ostala“ zachovaná

- Exekútor a súd svojvoľne, v rozpore s Rozsudkom Okresného súdu Košice I, zo dňa 9. 10. 2001, sp. zn. 18C 560/01-10, právopl. dňa 24. 1. 2002 o zrušení BSM sťažovateľov v 4. a 5. rade a zákonom, „vyprodukovali“ do ich bezpodielového spoluvlastníctva vec, už len vznik ktorej sa datuje do času po jeho zrušení a takto v rozpore so zákonom zmätočne a pre účely vydraženia svojvoľne založili vlastnícke vzťahy všetkých sťažovateľov, a z ktorého nezákonného stavu vychádzali pri predmetnej dražbe. Takto ale poškodili maloletých vlastníkov, ako skutočných vlastníkov, ktoré vlastnícke práva k rodinnému domu - k mase tohto majetku nad rámec darovacej zmluvy, nenadobudli predmetným neúčinným

úkonom, ale svojou činnosťou ako zákonní stavebníci, ktoré vlastnícke práva k domu im vznikli samostatným úkonom v zmysle citovaného rozhodnutia stavebného úradu, nie úkonom neúčinnnej darovacej zmluvy, z ktorej je bezpochýb zrejмый rozsah ujdenej veci z majetku dlžníka.

- súd sa pri svojom rozhodovaní (opakovane) neriadil rešpektovaním práva na prístup na súd a spravodlivé súdne konanie, keď rozhodol o schválení príklepu na dražbe, ktorá vykazovala viaceré porušenia Exekučného poriadku a Zákona o rodine

- súd nechránil a negarantoval základné právo sťažovateľov podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy SR, čl. 21 ods. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a slobôd v rámci exekúcie a to tak, že odňatím práva matky (ako zákonného zástupcu) zastupovať svoje deti a práva detí byť zastúpené svojou matkou, porušil právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, predajom majetku maloletých detí, získaných nie neúčinným právnym úkonom, porušil právo vlastniť majetok a tento im bez právneho titulu vyvlastnil, porušil nedotknuteľnosť obydlia maloletých vlastníkov a matky s nimi bývajúcej, nebol dodržaný postup súdneho exekútora pri príprave a vykonaní dražby, ako aj procesné záruky spravodlivého procesu, maloletým účastníkom bolo porušené právo na právnu pomoc tým, že im bez príslušného právoplatného rozhodnutia bolo bezdôvodne odňaté právo na právneho zástupcu, ktorý bol zvolený (aj) matkou, ako regulárnou zákonnou zástupkyňou.»

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľov v 1.-3. rade zaručené podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy SR, čl. 21 ods. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé a verejné prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom, Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 16. 11. 2009, sp. zn. 27Er 1013/2004-297 boli porušené.

Práva sťažovateľa v 4. rade zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé

a verejné prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom, Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 16. 11. 2009, sp. zn. 27Er 1013/2004-297 boli porušené.

Práva sťažovateľky v 5. rade zaručené čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 21 ods. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé a verejné prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom, Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 16. 11. 2009, sp. zn. 27Er 1013/2004-297 boli porušené.

Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie Okresného súdu Košice I, zo dňa 16. 11. 2009, sp. zn. 27Er 1013/2004-297 a vec vracia Okresnému súdu Košice I na nové konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd SR zakazuje porušovateľovi pokračovať v porušovaní namietaných základných práv sťažovateľa.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľom v 1. - 5. rade finančné zadostučinenie vo výške po 3 300 € pre každého sťažovateľa.

Okresný súd Košice I je povinný nahradiť sťažovateľom v 1. - 5. rade trovy konania - právneho zastúpenia na účet ich právnej zástupkyne vo výške 976,32 €.“

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní uznesením č. k. IV. ÚS 170/2010-34 z 22. apríla 2010 prijal sťažnosť na ďalšie konanie v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009. Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.

Po prijatí sťažnosti na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril okresný súd v prípise doručenom ústavnému súdu 15. júna 2010 takto:

„Dňa 19. 5. 2004 doručil súdu súdny exekútor JUDr. A. Á. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky v prospech oprávneného v 1. rade R. V. a v 2. rade Ing. P. Ď. Titulom na vykonanie exekúcie bol rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 23C 398/01-15.

Dňa 19. 5. 2004 súd poveril súdneho exekútora JUDr. A. Á. výkonom predmetnej exekúcie.

Dňa 12. 7. 2005 doručil súdu povinný Ing. Z. K. návrh na zastavenie exekúcie.

Dňa 3. 6. 2004 vydal súdny exekútor JUDr. A. Á. upovedomenie o začatí exekúcie.

Dňa 30. 6. 2005 vydal súdny exekútor JUDr. A. Á. upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností.

Dňa 30. 6. 2005 vydal súdny exekútor exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností a 30. 6. 2004 vydal aj upovedomenie o čase a mieste oceňovania nehnuteľností.

Znalecký posudok na stanovenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností z LV (rod. domu č. súp... s prísl. a pozemku par. č...), v kat. úz. K., vypracovala znalkyňa Ing. K. H.

Dňa 27. 7. 2005 súdny exekútor vydal dražobnú vyhlášku, v ktorej vyhlásil dražbu nehnuteľností na 26. 8. 2005 o 9,00 hod.

Dňa 26. 8. 2005 súdny exekútor vydal Zápisnicu o udelení príklepu na dražbe nehnuteľností.

Dňa 9. 9. 2005 súdny exekútor podal na súde žiadosť o schválenie udelenia príklepu.

Okresný súd Košice I uznesením č. k. 27Er 1013/2004-82 zo dňa 28. 9. 2005 návrhu povinného na zastavenie exekúcie nevyhovel.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-85 zo dňa 29. 9. 2005 odklad exekúcie nepovolil.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-89 zo dňa 24. 10. 2005 príklep udelený vydražiteľovi R. V. schválil a námietkam proti udeleniu príklepu nevyhovel (toto uznesenie zrušil ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 83/06-47 zo 7. júla 2006, pozn.).

Dňa 2. 12. 2005 súdny exekútor doručil súdu na schválenie zápisnicu o rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností vykonanej 26. 8. 2005.

Proti zápisnici o rozvrhu výťažku podala dňa 25. 11. 2005 námietky právna zástupkyňa povinného Ing. Z. K.

Dňa 20. 9. 2006 bol súdu doručený Nález ÚS SR č. II. ÚS 83/06-47, ktorým Ústavný súd SR zrušil uznesenie Okresného súdu Košice I č. k. 27Er 1013/2004 z 24. 10. 2005 a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-124 (z 26. septembra 2006, pozn.) súd neschválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností a vyhovel námietkam povinného proti zápisnici o rozvrhu výťažku z dražby.

Uznesením č. k. 27Er 1013/04-130 (z 10. novembra 2006, pozn.) súd neschválil príklep udelený vydražiteľovi R. V. a námietky proti udeleniu príklepu zamietol.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-147 (zo 16. januára 2007, pozn.) súd rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností neschválil.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-152 (zo 6. februára 2007, pozn.) súd ustanovil mal. M. K., mal. R. K. a mal. R. K. za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K.

Dňa 31. 5. 2007 povinný Ing. Z. K. doručil súdu návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-184 (z 3. augusta 2007, pozn.) súd návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal povinný odvolanie.

Dňa 16. 8. 2007 vydal súdny exekútor dražobnú vyhlášku, v ktorej vyhlásil dražbu nehnuteľností na 17. 9. 2007.

Dňa 21. 9. 2007 povinný doručil súdu námietky, z dôvodu že mu nebola doručená dražobná vyhláška.

Dňa 25. 9. 2007 súdny exekútor doručil súdu žiadosť o schválenie udelenia príklepu.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 11 CoE 47/2007-248 (z 24. júna 2008, pozn.) potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I č. k. 27Er 1013/2004-184 vo výroku o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie (a J. K. na zastavenie exekúcie, pozn.). Zrušil uznesenie č. k. 27Er 1013/2004-180 (Ex 130/2004 z 19. júla 2007, pozn.) a vrátil vec na ďalšie konanie.

Uznesením č. k. 27 Er 1013/2004-263 (zo 14. januára 2009, pozn.) súd príklep udelený vydražiteľovi R. V. neschválil.

Dňa 24. 9. 2009 súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie príklepu pre vydražiteľa Ing. P. Ď.

Uznesením č. k. 27Er 1013/2004-297 zo dňa 16. 11. 2009 súd príklep udelený vydražiteľovi Ing. P. Ď. schválil.

Námietky proti udeleniu príklepu zamietol a návrh na zastavenie exekúcie zamietol.

Dňa 21. 1. 2010 súdny exekútor doručil súdu žiadosť o schválenie zápisnice o rozvrhu výťažku.

Uznesením č. k. 27Er 1013/04-322 (z 15. marca 2010, pozn.) súd rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností schválil a námietky proti zápisnici o rozvrhu výťažku zmietol.

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie povinní.

Spis bude predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach.

Z vyššie uvedeného som dospel k záveru, že prejedávaná vec je po právnej aj faktickej stránke značne zložitá. Vo veci bolo podaných niekoľko procesných návrhov, o ktorých rozhodovali vyšší súdni úradníci, sudcovia Okresného súdu Košice I, Krajský súd v Košiciach a aj Ústavný súd SR.

Súhlasím, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

Ústavný súd konštatuje, že tieto skutočnosti zodpovedajú obsahu spisu.

Právna zástupkyňa doručila ústavnému súdu 7. júna 2010 „*Plnomocenstvo*“, ktorým ju M. K. vzhľadom na dovŕšenie 18. roku veku splnomocnil na zastupovanie pred ústavným súdom vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 170/2010. Na vyjadrenie okresného súdu podaním doručeným ústavnému súdu 13. júla 2010 zareagovala takto:

„Vo veci sťažnosti, zo dňa 25. 1. 2010, o porušenie základných práv sťažovateľov M. K. a spol., oznamujeme, že súhlasíme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil do ústneho pojednávania vo veci.

K vyjadreniu Okresného súdu Košice I, zo dňa 15. 6. 2010, sp. zn. 1 SprV/240/2010, udávame, že okrem zhrnutia úkonov vo veci, neobsahuje žiadne vecné skutočnosti, z ktorého dôvodu nemáme k nemu vecné stanovisko.“

Ústavný súd zistil, že vo veci vedenej pod sp. zn. 27 Er 1013/2004 okresný súd uznesením z 2. marca 2011 neschválil rozvrh výťažku z dražby a zamietol námietky Ing. Z. K., Ing. J. K. a M. K. proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností zo 6. decembra 2010; toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. apríla 2011.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že podstata základného práva priznaného čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého reálne sa domáhať

ochrany svojich práv na súde a že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale túto aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu dostať.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany a umožniť každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd k tomu ďalej uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej (vrátane rozhodnutia všeobecného súdu v exekučnej veci) musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení

ústavy a príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (v kontexte danej veci v súlade s dohovorom, najmä v súlade s právom na prístup na súd a právom na spravodlivé prejednanie veci). Ústavný súd už zdôraznil, že zo vzájomnej súvislosti ustanovení čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ods. 1 ústavy vyplýva, že dohovor a k nemu vzťahujúca sa judikatúra predstavujú pre vnútroštátne orgány záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy jednotlivých komponentov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a tým normujú rámec, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov „práva na spravodlivé súdne konanie“ (m. m. I. ÚS 49/01, I. ÚS 230/03).

Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03).

Takto vymedzený obsah základného práva na súdnu ochranu sa preto uplatňuje aj v nútenom výkone súdneho a iného rozhodnutia (I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02). Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil.

Efektívny výkon rozhodnutia predajom nehnuteľností prostredníctvom dražby predpokladá vydanie súdneho rozhodnutia o schválení príklepu, ktoré má významné právne účinky a podstatným spôsobom zasahuje do subjektívnych práv a povinností účastníkov,

ako aj iných subjektov exekučného konania, a preto aj rozhodovanie o tejto veci je zverené do právomoci súdov.

Podľa názoru ústavného súdu aj na vydanie rozhodnutia o schválení udelenia príklepu súdom sú primerane kladené požiadavky, ktoré vyplývajú zo základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to, že takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad, musí byť dostatočne skutkovo a právne odôvodnené a nemôže byť prejavom svojvôle.

Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že je vecou súdu, aby podľa skutkového stavu veci spravodlivo zvážil riziko nepriaznivých následkov spôsobených prípadným súdnym rozhodnutím o schválení udeleného príklepu z hľadiska ochrany práv účastníkov exekučného konania najmä preto, že takéto uznesenie súdu o udelení príklepu nie je napadnuteľné v riadnom inštančnom opravnom procese.

III.

Z uvedených východísk vychádzal aj ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým schválil udelenie príklepu vydražiteľovi Ing. P. Ď. podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku.

Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. ...

Podľa § 134 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu predajom nehnuteľnosti možno vykonať len vtedy, ak oprávnený s exekúciou predajom nehnuteľnosti označenej v upovedomení o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti (ďalej len „upovedomenie o začatí exekúcie“) súhlasí a ak sa preukázalo, že nehnuteľnosť je vo vlastníctve povinného.

Podľa § 135 ods. 2 Exekučného poriadku upovedomenie o začatí exekúcie doručí exekútor okrem oprávneného a povinného aj spoluvlastníkom a osobám, ktoré majú k nehnuteľnosti predkupné alebo iné vecné právo...

Podľa § 141 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku dražobná vyhláška sa doručí oprávnenému, povinnému, spoluvlastníkovi a každému, kto má k nehnuteľnosti vecné alebo predkupné právo, ak sú zjavné zo spisov alebo z katastra nehnuteľností.

Podľa § 141 ods. 2 Exekučného poriadku osobám uvedeným v odseku 1 písm. a) sa doručí dražobná vyhláška do vlastných rúk.

Podľa § 147 ods. 1 Exekučného poriadku dražiteľa, oprávnený, povinný, zástupcovia obce a orgánov štátnej správy (§ 137 ods. 2), ak sú prítomní na dražbe, môžu vzniesť u exekútora námietky proti udeleniu príklepu. Okrem toho môže do troch dní odo dňa dražby vzniesť námietky každý, komu v rozpore s ustanovením § 141 ods. 2 nebola doručená dražobná vyhláška, a preto nebol na dražbe prítomný.

Sťažovatelia tvrdia, že uznesením okresného súdu č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia považujú za zásadnú vadu konania predovšetkým neustanovenie kolízneho opatrovníka maloletým (sťažovateľom v 1. až 3. rade) (bol im ustanovený uznesením okresného súdu č. k. 27 Er 1013/2004-273 z 24. apríla 2009 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3 CoE 171/2009-285 z 8. júla 2009 s právoplatnosťou od 22. novembra 2010).

Za ďalšie vady konania sťažovatelia označujú okrem iného

- použitie znaleckého posudku získaného podľa sťažovateľov v danom prípade v rozpore so zákonom,

- nevysporiadanie sa s bezpodielovým spoluvlastníctvom sťažovateľov vo 4. a 5. rade,
- vydanie nehnuteľnosti vo vlastníctve maloletých sťažovateľov, ktorú namietali neúčinným právnym úkonom a schválenie príklepu,
- dražba iných nehnuteľností ako tých, ktoré boli predmetom darovacej zmluvy a mali byť predmetom dražby.

Ústavný súd sa porušením práv sťažovateľov v označenom v konaní, ale v inom jeho štádiu už zaoberal, a to v konaní o ich sťažnosti vedenom ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 83/06, v ktorom vyslovil porušenie práv sťažovateľov aplikujúc tieto právne názory:

„Právnym dôsledkom uzatvorenej darovacej zmluvy medzi sťažovateľmi v prvom až treťom rade a sťažovateľmi vo štvrtom a piatom rade bolo nadobudnutie vlastníckeho práva sťažovateľmi v prvom až treťom rade a práva vecného bremena sťažovateľmi vo štvrtom a piatom rade k predmetu darovacej zmluvy, t. j. označeným nehnuteľnostiam, ktoré ostali zachované aj na základe rozhodnutí Okresného súdu Košice II sp. zn. 30 C 472/02 z 10. septembra 2004 a krajského súdu sp. zn. 17 Co 336/04 z 15. februára 2005 o neúčinnosti darovacej zmluvy. Ich zachovanie predpokladá aj nezmenený stav zápisu v katastri nehnuteľností. Opačný postup, resp. postup, aby bola vykonaná zmena vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na základe citovaných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu o neúčinnosti darovacej zmluvy, odporuje § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom a aj v ustálenej judikatúre všeobecného súdnictva (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 1997 sp. zn. 1 Cdo 26/97). Pokiaľ sa tak však stalo, je takýto stav nezákonný a súd je povinný tento stav skúmať, resp. vysporiadať (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 91/2004).

Okresný súd napriek tomu akceptoval úkony súdneho exekútora pri voľbe spôsobu výkonu exekúcie, ktorý neprihliadol na rozhodujúci stav vlastníckeho práva nielen ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie, ale aj počas exekučného konania.

Návrh na vykonanie exekúcie bol súdnemu exekútorovi doručený 27. apríla 2004, keď boli nepochybne vlastníckymi exekvovaných nehnuteľností sťažovateľa v prvom až

treťom rade a sťažovatelia vo štvrtom a piatom rade boli vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam oprávnené osoby z vecného bremena titulom darovacej zmluvy.

Nezákonne vykonaný zápis v katastri nehnuteľností pod č. Z 2147/05 spôsobil dražbu iných nehnuteľností, ako tých, ktoré boli predmetom darovacej zmluvy a mohli byť aj predmetom dražby, pretože súdny exekútor v rozpore s § 134 ods. 1 Exekučného poriadku dražil nehnuteľnosť, ktorá nebola vo vlastníctve povinného (teda sťažovateľa vo štvrtom rade).

Vlastníkmi dražených nehnuteľností boli sťažovatelia v prvom až treťom rade (aj podľa oznámenia o začatí kolaudačného konania spojeného so zmenou stavby pred dokončením... sp. zn. Výst. 191/03-Pá, 2051 sekr. z 11. februára 2003), s ktorými mal súdny exekútor konať ako inými subjektmi exekučného konania (§ 37 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku), pričom mal konať aj so sťažovateľmi vo štvrtom a piatom rade ako s osobami, ktoré majú k označeným nehnuteľnostiam právo zodpovedajúce právu vecného bremena. Je zrejmé, že súdny exekútor tak nepostupoval, pretože konal len so sťažovateľom vo štvrtom rade ako povinným v exekučnej veci a so sťažovateľkou v piatom rade ako manželkou povinného, teda ako s vlastníkmi označených nehnuteľností.“

Ústavný súd pri rozhodovaní o tejto sťažnosti sťažovateľov vychádzal aj z týchto právnych názorov.

Sťažovateľmi napadnuté uznesenie č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 okresný súd odôvodnil takto:

„Súd uznesením zo dňa 24. 4. 2009 ustanovil maloletým deťom konania M., R. a R. K. kolízneho opatrovníka, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v K. Voči uvedenému uzneseniu podala právna zástupkyňa odvolanie. Toto odvolanie odvolací súd zamietol a tým sa uznesenie o ustanovení opatrovníka pre maloletých detí - účastníkov konania stalo právoplatným dňa 25. 7. 2009.

Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 3. 6. 2004 bolo povinnému doručené dňa 10. 9. 2004. Súhlas oprávneného s predajom nehnuteľnosti bol daný oprávnenými dňa 15. 4. 2005.

Súd ďalej zistil, že upovedomenie o predaji nehnuteľnosti a exekučný príkaz bol doručený všetkým osobám, ktorým sa doručuje v zmysle § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 Exekučného poriadku. Hodnota nehnuteľnosti bola stanovená znaleckým posudkom č. 8/2007, ktorý vypracoval súdny znalec Ing. L. K. , zo dňa 15. 8. 2007 vo výške 7.200.000.- Sk. Tento znalecký posudok bol doručený osobám uvedeným v ust. § 139 ods. 5 Exekučného poriadku a zároveň súd zistil, že týmto osobám bolo doničené aj predvolanie na obhliadku a oceňovanie draženej nehnuteľnosti. V zmysle ust. §141 ods. 1 Exekučného poriadku dražobná vyhláška sa doručí oprávnenému, povinnému a každému kto má k nehnuteľnosti vecné alebo predkupné právo, ak sú zjavné zo spisov alebo z katastra nehnuteľnosti. Dražobná vyhláška sa doručuje aj orgánom, ktoré vyrubujú a vymáhajú dane a verejné dávky, poisťné na nemocenské poistenie a poisťné na dôchodkové zabezpečenie ako aj úradom uvedeným v § 137 ods. 2 tohto zákona.

Súd preskúmal toto doručovanie a zistil, že dražobná vyhláška bola doručená všetkým týmto fyzickým ako aj právnickým osobám.

Dražba sa uskutočnila dňa 16. 9. 2009 o 10.00 hod. na Exekútorskom úrade K. - JUDr. A. Á. Príklep súdny exekútor udelil vydražiteľovi Ing. Ď. P., bytom K. za najnižšie podanie 238.996,22 Eur. Zo zápisnice súd zistil, že na dražbe sa okrem dražiteľa nezúčastnili ďalšie osoby a na dražbe neboli vznesené žiadne námietky.

Právna zástupkyňa povinných v 4. a 5. rade dňa 17. 9. 2009 doručila tunajšiemu súdu námietky proti udeleniu príklepu a to z dôvodu, že neboli dodržané procesné podmienky pri príprave dražby. V prvom rade uvádza, že dražobná vyhláška jej nebola doručená v potrebnom počte 5-krát. K tomu je potrebné uviesť, že právna zástupkyňa nezastupuje piatich účastníkov, ale iba povinného a jeho manželku. Maloleté deti K. zastupuje kolízny opatrovník, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny K. Takže podľa názoru súdu, nebolo potrebné jednej právnej zástupkyňi doručovať dve dražobné vyhlášky.

Kolíznemu opatrovníkovi bola dražobná vyhláška doručená dňa 20. 8. 2009. Čo sa týka poukazu právnej zástupkyne na nález Ústavného súdu, k tomu je potrebné uviesť, že tento vytykal tú skutočnosť, že táto nebola doručená maloletým deťom, keďže v tom čase ešte nemali ustanoveného opatrovníka. Uznesenie o ustanovení opatrovníka pre maloleté deti v čase konania dražby, resp. v štádiu prípravy dražby už bolo právoplatné, čo potvrdil

aj odvolací súd, keď uznesením zo dňa 8. 7. 2009 potvrdil prvostupňové uznesenie o ustanovení opatrovníka pre maloletých detí.

Ako druhu námietku proti vykonanej dražbe právna zástupkyňa uviedla, že exekútor exekvoval v rozpore s právnym aj skutkovým stavom nehnuteľnosť, ktorá bola získaná odporovateľným právnym úkonom a že takto bola získaná iba jej rozostavaná časť a že dom, ktorý v súčasnosti existuje v čase darovania neexistoval. Touto otázkou sa zaoberal odvolací súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 11 CoE/49/2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8.9.2008. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že v exekučnej veci môže byť v rozsahu potrebnom na uspokojenie vymáhanej pohľadávky oprávnených v súlade s ust. § 134 a následne Exekučného poriadku vykonaná exekúcia predajom nehnuteľnosti zapísaných na LV č. 1994 v Katastrálnom území B., ktoré boli predmetom úspešne odporovaného právneho úkonu -darovacej zmluvy zo dňa 9. 4. 2001, uzavretej povinným /dlžníkom/, a to tak, ako keby k zmene vlastníctva týchto nehnuteľnosti nedošlo a tieto boli naďalej vo vlastníctve, v tomto prípade v bezpodielovom spoluvlastníctve povinného, lebo je nepochybné, že tento právny úkon viedol k takému zmenšeniu majetku povinného, že oprávnení z neho nemôžu dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky, tak ako by tomu bolo v prípade, keby darovacia zmluva nebola uzavretá.

Námietka že exekvované nehnuteľnosti nie sú totožné s nehnuteľnosťami, ktoré boli predmetom odporovateľnej darovacej zmluvy a právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice n, č. k. 30C/472/2002 zo dňa 10. 9. 2004, a že stavby v štádiu rozostavanej stavby a rodinný dom zapísaný na LV č... v Katastrálnom území B. nie sú totožné nehnuteľnosťami, sú nedôvodné, lebo podľa konštantnej judikatúry a ustálenej súdnej praxe vznik stavby ako veci v právnom zmysle a samostatného predmetu vlastníckeho práva nemožno spájať so stavebnou dokončenosťou stavby - ale stačí, ak je stavba vybudovaná najmenej do takého štádia, v ktorom je už nezameniteľným spôsobom individualizovaná.

V danom prípade nie je rozhodujúcou skutočnosťou, že v čase uzavretia odporovanej teda právne neúčinnnej darovacej zmluvy, resp. rozhodnutia súdu, ktorým bola určená neúčinnosť Darovacej zmluvy, stavba nebola dokončená a nemala vlastné súpisné číslo, keďže v konaní nebolo zistené, že by v čase uzavretia Darovacej zmluvy stav rozostavanosti darovanej nedokončenej stavby neumožňoval jej nezameniteľnú individualizáciu a určenie

rozsahu vlastníckych práv k tejto nehnuteľnosti, ktoré povinný a jeho manželka previedli na svoje maloleté deti Darovacou zmluvou zo dňa 9. 4. 2001.

Čo sa týka námietky ceny nehnuteľnosti stanovenej znaleckým posudkom č. B/2007 zo dňa 15. 8. 2007 k uvedenému je potrebné uviesť, že Exekučný poriadok nestanovuje platnosť znaleckého posudku iba uvádza, že po vydaní exekučného príkazu exekútor zaobstará znalecký posudok.

Neobstojí ani tvrdenie právnej zástupkyne povinného, že v súčasnosti je cena nehnuteľností nižšia v dôsledku krízy ako v čase spracovania znaleckého posudku. Práve v prípade vydraženia za vyššiu cenu, je tu možnosť vrátenia vyššej sumy povinnému po rozvrhu výťažku.

Námietka právnej zástupkyne povinného, že znalecký posudok bol získaný v rozpore so zákonom a za porušenia ústavných práv účastníkov a ostatných subjektov taktiež neobstojí, nakoľko z predložených listinných dôkazov a to konkrétne predložených doručeníek súd zistil, že povinný si upovedomenie o obhliadke a oceňovaní nehnuteľnosti neprevzal, hoci mu bolo doručované na jeho posledne známu adresu. Manželka povinného si predvolanie, prevzala dňa 10. 8. 2007. Opatrovník maloletých detí upovedomenie prevzal dňa 9. 8. 2007. Právna zástupkyňa povinného si zásielku neprevzala a tá bola uložená na pošte.

Podľa ust. § 138 ods. 2 Exekučného poriadku povinný umožní exekútorovi alebo jeho zamestnancovi a znalcovi prístup na oceňovanú nehnuteľnosť. Na účely vypracovania znaleckého posudku podľa ods. 1 je exekútor oprávnený vymôcť si na nehnuteľnosť prístup. Zo znaleckého posudku súd zistil, že miestna obhliadka spojená s miestnym šetrením bola vykonaná dňa 10. 8. 2007 za účasti súdneho exekútora JUDr. Á. a dvoch príslušníkov štátnej polície.

Pod bodom 4/ právna zástupkyňa opätovne uvádza, že o ustanovení kolízneho opatrovníka nieje doposiaľ právoplatne rozhodnuté. Toto jej tvrdenie sa nezakladá na pravde, nakoľko bolo rozhodnuté uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 27 ER/1013/2004 zo dňa 24. 4. 2009 ktoré, po podanom odvolaní odvolací súd potvrdil uznesením sp. zn. 3 CoE/171/2009-285 zo dňa 8. 7. 2009 a to sa stalo právoplatným dňa 25. 7. 2009. Právna zástupkyňa si však túto zásielku neprevzala ani počas úložnej lehoty.

Predmetom ďalšej námietky pod bodom 5/ boli opätovne opakované tvrdenia o ktorých už odvolací súd rozhodol vo svojom rozhodnutí 11 CoE/49/2007. Tieto námietky sa týkali, skutočnosti, že boli dražené iné nehnuteľnosti než boli predmetom darovacej zmluvy.

Z vyššie uvedených dôvodov súd námietky povinného zamietol a príklep udelený súdnym exekútorom JUDr. A. Á. vydražiteľovi Ing. P. Ď. schválil.

Dňa 12. 10. 2009 právna zástupkyňa povinného doručila tunajšiemu súdu podanie týkajúce sa zastavenia exekúcie. Ako aj sama v tomto podaní uviedla návrh na zastavenie exekúcie tunajší súd zamietol, čo bolo potvrdené aj uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 11 CoE/47/2007. Teda uvedené uznesenie sa stalo právoplatným dňa 8. 9. 2008. Z toho dôvodu súd toto podanie zamietol lebo zo samotného podania je zrejmé, že sa týka už právoplatného rozhodnutia.“

Za najzásadnejšiu vadu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, považuje ústavný súd absenciu právoplatného rozhodnutia o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletým deťom v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia.

Ústavný súd v náleze č. k. II. ÚS 83/06-47 zo 7. júla 2006 zdôraznil požiadavku osobitnej ochrany maloletých detí (sťažovateľov v 1. až 3. rade), ktorú považuje ústavný súd za zásadnú aj v danej veci, takto:

„Sťažovatelia v prvom až treťom rade boli maloleté osoby, ktoré sú zákonom osobitne chránené, a pokiaľ pri uplatňovaní práv rodiča vo vzťahu k maloletým deťom by dochádzalo ku kolízii záujmov, ako tomu bolo pri uskutočňovaní výkonu rozhodnutia v predmetnej veci, maloletým deťom musí byť ustanovený opatrovník podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ktorý je potom povinný deti zastupovať v určenom rozsahu, aby ochrana záujmov detí bola úplne zabezpečená (§ 61 ods. 2 zákona o rodine), a to bez ohľadu na prípadné iné záujmy rodičov, resp. niektorého z rodičov.

Uvedenými skutočnosťami sa okresný súd vôbec nezaoberal.“

V súvislosti s napadnutým uznesením ústavný súd uvádza, že sťažovatelia v prvom až treťom rade boli v čase dražby a rozhodovania maloleté osoby (t. č. je M. K., už plnoletý), ktoré sú zákonom osobitne chránené, a pokiaľ pri uplatňovaní práv rodiča vo vzťahu k maloletým deťom by dochádzalo ku kolízii záujmov, ako to bolo pri uskutočňovaní výkonu rozhodnutia v predmetnej veci, maloletým deťom musí byť ustanovený opatrovník podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine, ktorý je potom povinný deti zastupovať v určenom rozsahu, aby ochrana záujmov detí bola úplne zabezpečená (§ 61 ods. 2 zákona o rodine), a to bez ohľadu na prípadné iné záujmy rodičov, resp. niektorého z rodičov. Všeobecné súdy síce rozhodli o ustanovení kolízneho opatrovníka pre maloleté deti, ale uznesenie okresného súdu č. k. 27 Er 1013/2004-273 z 24. apríla 2009 o jeho ustanovení v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3 CoE 171/2009-285 z 8. júla 2009 nadobudlo právoplatnosť až 22. novembra 2010, t. j. až po tom, ako okresný súd uznesením č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 schválil príklep udelený vydražiteľovi Ing. P. Ď. udelený mu na dražbe 16. septembra 2009 na nehnuteľnosti sťažovateľov.

Už samotná táto skutočnosť postačovala na to, aby ústavný súd rozhodol, že uznesením okresného súdu č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 a predchádzajúcim postupom súdneho exekútora v predmetnej exekučnej veci bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ustanovenie § 157 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 167 ods. 2 treba z hľadiska čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, ods. 26 týkajúci sa povinnosti súdov odôvodniť svoje rozhodnutia) vykladať a uplatňovať tak, že uznesenie okresného súdu o schválení udeleného príklepu musí v odôvodnení obsahovať dostatočné a relevantné dôvody, na základe ktorých je vynesené.

Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že okresný súd v ďalšom konaní bude musieť odstrániť nielen zásadnú vadu konania spojenú

s akceptovaním zákonnej požiadavky zastupovania maloletých detí v označenom konaní právoplatne ustanoveným kolíznym opatrovníkom, ale bude sa musieť vysporiadať aj s ďalšími nedostatkami, s ktorými sa okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nevysporiadal, a to najmä

- s postavením právnej zástupkyne sťažovateľov,
- s právnym významom znaleckého posudku,
- s otázkou zrušenia BSM Ing. J. K. a Ing. Z. K. a jeho právnymi dôsledkami na napadnuté konania,
- s identifikáciou nehnuteľností, ktoré sú vo vlastníctve maloletých sťažovateľov a ktoré podľa tvrdenia sťažovateľov nemali byť predmetom dražby,
- s vecnými bremenami k dotknutej nehnuteľnosti a spoluvlastníckymi podielmi sťažovateľov vo štvrtom a piatom rade.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že namietaným uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Na základe citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde preto ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na nové rozhodnutie.

Okresný súd vydal aj ďalšie uznesenie súvisiace, resp. nadväzujúce na posudzovanú vec, a to uznesenie č. k. 27 Er 1013/2004-375 z 2. marca 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. apríla 2011 a ktoré potvrdzuje nedostatky (vady konania) zistené aj ústavným súdom, na ktoré bude musieť okresný súd prihliadať pri svojom rozhodovaní. Okresný súd týmto uznesením z 2. marca 2011 neschválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností vykonanej 6. decembra 2010 a zamietol námietky Ing. J. K. a M. K. proti tomuto rozvrhu výťažku z dražby (č. k. Ex 130/2004-170). Ide o vady konania, ktoré môže odstrániť len všeobecný súd. Vzhľadom na vecnú súvislosť napadnutého uznesenia okresného súdu č. k. 27 Er 1013/2004-297 zo 16. novembra 2009 a uznesenia okresného

súdu č. k. 27 Er 1013/2004-375 z 2. marca 2011 bolo potrebné z dôvodu vykonateľnosti (procesnej realizovateľnosti) nálezu ústavného súdu, aby ústavný súd zrušil v nadväznosti na zrušenie napadnutého uznesenia aj uznesenie z 2. marca 2011 tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu (bod 2), napriek tomu, že závery obsiahnuté v tomto uznesení okresného súdu vo veľkej miere korešpondujú so závermi ústavného súdu týkajúcimi sa väd, ktoré zistil v sťažnosťou napadnutom uznesení okresného súdu.

IV.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie. Ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovatelia žiadali priznať primerané finančné zadost'učinenie, a to pre každého v sume 3 300 €, ktoré *„je satisfakciou za to, že porušovateľ, ktorý má podľa zákona dbať o ochranu práv všetkých účastníkov tak, aby každý z nich mal pred súdom zabezpečené právo konať a vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam a o to, aby súdom bolo spravodlivo rozhodnuté o jeho právach a povinnostiach, tak nekonal. Jeho konanie malo byť o to dôslednejšie, že vo veci sa jednalo aj o práva maloletých detí, ktoré požívajú osobitú ochranu zákona. Navyiac, jeho konanie malo byť o to obozretnejšie, že v rovnakej veci bolo už raz zhliadnuté jeho konanie v rozpore so zákonom a Ústavou SR.“*

Pri určovaní primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva

spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc okolnosti prípadu ústavný súd považoval za postačujúce poskytnutie ústavnej ochrany sťažovateľom vyslovením porušenia ich práv, a preto finančné zadost'učinenie sťažovateľom nepriznal.

V.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnu zástupkyňou sťažovateľov vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti žiadali, aby ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť trovy konania ich právnej zástupkyňi advokátke JUDr. A. K. spolu v sume 976,32 €, a to za dva úkony právnej pomoci podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Pri určení sumy náhrady trov vychádzal ústavný súd v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky, a pretože požadovaná suma nepresiahla sumu vypočítanú podľa vyhlášky, ústavný súd priznal úhradu trov konania v sume požadovanej sťažovateľmi.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2011